

Marea dezamagire (...sau poate ca nu)

In Romania piata bursiera a fost creata, dezvoltata si directionata, pe parcursul ultimilor 11 ani, prin actiunea a patru sfere de influenta: investitori, intermediari, stat si nu in ultimul rand mass-media. Daca startul pietei a fost dat (intr-o forma cel putin discutabila) de catre stat cei care au dezvoltat piata, au facut ca ea sa creasca chiar si atunci cand nimeni nu ii mai acorda sanse au fost investitorii si intermediarii, secondati de o media mai mult sau mai putin avizata.

Statul roman a avut in decursul acestei perioade un comportament mai degraba de parinte care isi dezmosteneste odrasla, actiunea acestuia bazandu-se pe un comportament de genul promite, declara si ...uita. Din promisiunile de a privatiza prin Bursa, de a lista titlurile de stat pe aceasta piata, de a lista emitentii unde pozitia de unic actionar ii permitea acest lucru, de a incuraja piata bursiera si multe altele ...am ramas pana acum doar cu promisiunile. Mai mult in mod cinic, principala motivatie pentru lipsa de actiune a statului a fost intotdeauna slaba dezvoltare a pietei bursiere autohtone.

Pe parcursul ultimilor ani, o data cu dezvoltarea accelerata a Bursei si cu obtinerea de catre aceasta a unui statut de entitate reprezentativa pentru economia romaneasca, se parea ca interesul statului si modul sau de actiune vizavi de piata bursiera ar putea, in cele din urma, sa revina la un nivel de normalitate pentru o economia unei tari ce se doreste europeana. Cu atat mai mult cu cat guvernarea in Romania se declara de dreapta, deci sprijinitoare a unei economii capitaliste in care piata este pusa mai presus de orice.

Aceasta speranta (dovedita iluzie) s-a destramat la inceputul anului curent in conditiile unor interpretari subiective si controversate ale codului fiscal referitoare la impozitarea profiturilor obtinute la Bursa. Vocea acestui verdict este nimeni altul decat ministrul (atentie!) liberal al Finantelor dintr-un guvern al unei tari membre UE. In cadrul unui interviu dat in cotidianul "Bursa" ni s-a relevat (si pe fundalul tensiunilor privind impozitarea castigurilor bursiere din ultimele zile, tensiuni ce se pare ca au descatusat sinceritatea domnului ministru) un mod de a privi, de a trata si de a considera Bursa total inacceptabil. Comparand investitia bursiera cu productia de carnati, cu activitati din mediul rural, cu activitatea comerciala a unui SRL, considerand imoral un tratament deosebit al Bursei, ducand in absurd si spre un umor negru (nici acela de calitate) modul de impozitare a activitatii pe piata bursiera, Ministrul de Finante dezvaluie din nou ce poate si ce vrea statul sa inteleaga din mecanismul bursier. Elocventa este afirmatia reporterului care a luat acest interviu: "Sunt socat!".

Cealalta "fata" a statului pe piata bursiera, autoritatea creata sa reglementeze si sa dezvolte piata bursiera, CNVM a adoptat conform stilului deja consacrat o atitudine comoda, preferand sa atentioneze conducerea celor doua Burse pentru un protest pe aceasta tema organizat fara avizul CNVM, "uitand" sa ia atitudine oficiala asupra problemei de fond.

Cu toate acestea, piata bursiera a dat, prin evolutia din ultimele doua saptamani, semne clare de maturitate, investitorii nu s-au speriat ca in alte ocazii, reactia generala a pietei fiind mai degraba una de asteptare. SIF-urile au crescut in medie cu 6%, doar 10 companii au inregistrat scaderi de curs pe langa 40 care au crescut. Acest lucru nu este pana la urma surprinzator. Asa cum aratam la inceput piata s-a bazat dintotdeauna pe actiunea investitorilor si a intermediarilor si acest lucru ii permite sa se dezvolte in continuare, chiar daca mai greu. In ciuda declaratiilor ministeriale, investitia bursiera nu este o simpla afacere, este un mecanism natural al economiei capitaliste, caracter ce ii permite sa supravietuiasca oricaror declaratii si atitudini ostile.

Tocmai de aceea cred ca pesimismul (justificat) ce a cuprins multi investitori, in urma dezvalurii modului in care este tratata de statul roman investitia bursiera, ar trebui indulcit de credinta ca piata bursiera in Romania, la fel ca in orice economie performanta, se va dezvolta si va oferi noi oportunitati celor care sunt intreprinzatori, asa cum a facut-o in ultimii ani.

Alin Bredea
26 ianuarie 2007